

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

22 april 2008

22 avril 2008

ALGEMENE BELEIDSNOTA
van de staatssecretaris voor Gezinsbeleid (*)

NOTE DE POLITIQUE GÉNÉRALE
du secrétaire d'État aux Familles (*)

Voorgaande documenten:

Doc 52 **0995/ (2007/2008):**
001 tot 022: Algemene beleidsnota's.

(*) Overeenkomstig artikel 111 van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Document précédent:

Doc 52 **0995/ (2007/2008):**
001 à 022: Notes de politique générale.

(*) Conformément à l'article 111 du Règlement de la Chambre des représentants.

cdH	:	centre démocrate Humaniste
CD&V–N–VA	:	Christen-Democratisch en Vlaams/Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
FN	:	Front National
LDD	:	Lijst Dedecker
MR	:	Mouvement Réformateur
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
PS	:	Parti Socialiste
sp.a+VI.Pro	:	Socialistische partij anders - VlaamsProgressieven
VB	:	Vlaams Belang

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 52 0000/000 :	Parlementair document van de 52 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 52 0000/000 :	Document parlementaire de la 52 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA :	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA :	Questions et Réponses écrites
CRIV :	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	CRIV :	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV :	Beknopt Verslag (blauwe kaft)	CRABV :	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV :	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)	CRIV :	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN :	Plenum	PLEN :	Séance plénière
COM :	Commissievergadering	COM :	Réunion de commission
MOT :	moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT :	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
Bestellingen :	Commandes :
Natieplein 2	Place de la Nation 2
1008 Brussel	1008 Bruxelles
Tel. : 02/ 549 81 60	Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be	www.laChambre.be
e-mail : publicaties@deKamer.be	e-mail : publications@laChambre.be

De regering heeft de wens geuit dat de gezinnen een belangrijk element van haar beleid vormen. Het gezin, onder welke vorm dan ook, is de eerste ontmoetingsplaats bij uitstek, daar waar mensen evolueren, elkaar tegenkomen en ontmoeten en waar elke persoonlijkheid zich kan ontplooiën.

De gezinnen zijn samengesteld uit personen met dewelke tijd wordt doorgebracht, met dewelke men bijleert en men constante contacten onderhoudt.

Het is bijgevolg primordiaal dat aan deze gezinnen, welke hun samenstelling en specificiteit ook moge wezen, de mogelijkheid wordt geboden om samen te kunnen leven. Hiervoor hebben deze gezinnen heden eerst en vooral nood aan tijd om elkaar te zien, te spreken, te verstaan en te begrijpen. De federale regering wenst de gezinnen de gelegenheid te bieden tijd vrij te maken en hen de mogelijkheid te geven aan de jongsten waarden, zin en de nodige maturiteit door te geven, opdat ze zich in onze maatschappij zouden kunnen ontwikkelen.

Om de gezinnen de bestaans- en verwezenlijkingmogelijkheid te bieden is het tevens bijzonder belangrijk dat zij over de nodige middelen kunnen beschikken. Naast het essentiële tijdsbegrip, dienen de gezinnen ook over voldoende koopkracht te beschikken om hun plaats te vinden in de maatschappij en precies de nodige tijd te kunnen nemen.

De regering heeft tevens de ambitie zich aan alle gezinnen aan te passen. Er bestaan meer en meer eenoudergezinnen, nieuwe samengestelde gezinnen, kinderen die het geluk niet kennen twee ouders te hebben, kinderen die in een gastgezin leven... Het is essentieel dat de overheid de nodige maatregelen treft om deze ongelijkheden weg te werken om een maximum aan kansen te bieden aan de familiale structuren, wat hun specificiteit ook zij.

1. DE TRANSVERSALE DIMENSIE VAN HET GEZIN

In het kader van het regeerakkoord, is de bekommernis om het gezin aanwezig op talrijke plaatsen wat het transversale karakter van de familiale dimensie aantoonst.

A. Transversaliteit binnen de Staten-Generaal van familie

Mijn voorgangers Staatssecretarissen van gezinsbeleid hebben elk op hun beurt de Staten-Generaal van familie gelanceerd. Deze hebben toegelaten alle actoren binnen het gezinsbeleid in ons land te verzamelen, wat

Le gouvernement a voulu que les familles soient un élément important de sa politique. La famille, quelle que soit la forme qu'elle prend, est le premier lieu de rencontre, un endroit où les personnes évoluent, se croisent, s'entraident, et permettent à chacune des personnalités de se développer.

Les familles se constituent des personnes avec qui on passe du temps, auprès de qui on apprend, avec qui on a des contacts constants.

Il est dès lors primordial de permettre à ces familles, quelles que soient leur composition, leur spécificité de pouvoir vivre ensemble. Pour ce faire, ces familles ont aujourd'hui avant tout besoin de temps pour se voir, se parler, se comprendre et s'entendre. Le gouvernement fédéral veut permettre aux familles de libérer du temps et leur donner la possibilité de transmettre aux plus jeunes des valeurs, du sens et la maturité nécessaire pour qu'ils puissent se développer dans notre société.

Pour que les familles puissent exister et de se réaliser, il est également important de leur permettre de disposer de moyens suffisants. Outre la notion de temps qui est essentielle, les familles ont besoin d'un pouvoir d'achat suffisant pour pouvoir trouver leur place dans la société et justement pour pouvoir prendre ce temps.

Le gouvernement a également pour ambition de s'adapter à toutes les familles. Il existe de plus en plus de familles monoparentales, de familles recomposées, d'enfants qui n'ont pas la chance d'avoir deux parents, d'enfants qui vivent en famille d'accueil... Il est essentiel que l'État permette à ces inégalités de s'effacer et de faire en sorte de donner un maximum de chances aux structures familiales, quelle que soit leur spécificité.

1. LA DIMENSION TRANSVERSALE DE LA FAMILLE

Dans le cadre de l'accord de gouvernement, la préoccupation familiale est présente à de nombreux endroits, ce qui démontre la transversalité de la dimension familiale.

A. Transversalité dans les états généraux de la famille

Mes prédécesseurs secrétaires d'État aux Familles ont, chacun à leur tour, lancé des États Généraux de la Famille. Ceux-ci ont permis de rassembler l'ensemble des acteurs de la famille dans notre pays, ce qui a abouti

tot conclusies geleid heeft. Deze conclusies vormen een uitstekende werkbasis voor deze nieuwe legislatuur en het is zeker dat mijn werk als staatssecretaris continu verrijkt zal worden door de conclusies van de Staten-Generaal van familie.

Deze Staten-Generaal zullen natuurlijk geëvalueerd moeten worden en aan deze conclusies zullen bijdragen toegevoegd moeten worden. Maar het behoort ons vooral toe om de ontstane krachtlijnen ten uitvoer te brengen en ervoor te zorgen dat ze realiteit worden.

Het familiesalon evenals het informaticaportaal dat tot stand gekomen is naar aanleiding van deze Staten-Generaal van familie, moeten een verderzetting en een voortzetting van deze gedachtegang toelaten ten einde aan alle gezinnen de kans te bieden om gezin en maatschappij beter gelijktijdig te laten bestaan.

B. Transversaliteit met de andere gezagsniveaus

De familiale dimensie is uiteraard aanwezig binnen de federale overheid. Niettemin hebben de gemeenschappen en gewesten eveneens enorme bevoegdheden die het dagelijkse leven van de gezinnen raken. Het is noodzakelijk dat de genomen maatregelen worden overlegd met de gemeenschappen binnen de verschillende interministeriële conferenties zodat voor België een zo geharmoniseerd mogelijke visie inzake gezinsbeleid tot stand komt.

De coördinatie met de Vlaamse, Franse en Duitstalige gemeenschap dient en zal permanent zijn.

Het is ook onontbeerlijk ontmoetingsplaatsen te vinden met de gewesten, de gemeenten en de provincies die ook op hun beurt een gezinsbeleid ontwikkelen.

C. Transversaliteit binnen de federale bevoegdheden

Onvermijdelijk dient de familiale dimensie een leidraad te zijn in het ganse beleid dat de federale regering zal voeren. In die zin dient het specifieke familiale karakter op de voorgrond komen te staan van alle beleidsmateries en in het bijzonder aangaande wat volgt:

a. Publieke dienstverlening

Het is broodnodig aan de families een zo groot mogelijke toegang te verlenen tot de overheidsdiensten.

à des conclusions. Celles-ci constituent une excellente base de travail pour cette nouvelle législature et il est certain que mon travail de secrétaire d'État sera continuellement alimenté par les conclusions de ces États Généraux de la famille.

Ces États Généraux devront être évidemment évalués, des contributions vont devoir être apportées à ces conclusions. Mais surtout, il nous incombe de mettre en œuvre les lignes de force dégagées et de faire en sorte qu'elles deviennent réalité.

Le salon des familles ainsi que le portail informatique mis en œuvre suite à ces États Généraux de la famille doivent contribuer à la continuation et à l'évolution de la réflexion, en vue de permettre à toutes les familles de mieux faire coexister famille et société.

B. Transversalité avec les autres niveaux de pouvoir

La dimension familiale est évidemment présente au sein de l'État fédéral. Cependant, les Communautés et Régions ont également énormément de compétences touchant le quotidien des familles. Il est indispensable que les mesures prises soient concertées avec les Communautés au sein des différentes conférences interministérielles afin de dégager, pour la Belgique, une vision la plus harmonisée possible en matière de politique familiale.

La coordination avec les Communautés flamande, française et germanophone, doit être constante et le sera.

Il est indispensable également de trouver des lieux de rencontre avec les Régions, les communes et les Provinces qui développent également des politiques familiales.

C. Transversalité au sein des compétences fédérales

Il est indispensable que la dimension familiale guide l'ensemble des politiques que le gouvernement fédéral va mener. En ce sens, les spécificités familiales doivent être mises en avant dans chacune des politiques et principalement dans les suivantes:

a. Les services au public

Il est indispensable de permettre aux familles la plus grande accessibilité aux services publics. Le train, la

Trein, post en telecommunicatie dienen voor de gezinnen toegankelijk te zijn.

b. De zorgen

De toegankelijkheid van de zorgen is voor iedereen onontbeerlijk en in het bijzonder voor de gezinnen. Ongetwijfeld wegen zieke personen of kinderen die getroffen zijn door ziekten die een belangrijke afhankelijkheid veroorzaken door op het familieleven. Het is normaal dat ouders of kinderen van oudere mensen wensen om aanwezig te zijn bij hun naasten teneinde hen bijstand en de noodzakelijke zorg toe te brengen. Tenslotte is de toegankelijkheid tot de gezondheidszorgen voor elkeen van onmisbaar belang, in het bijzonder voor de gezinnen en dan vooral wanneer het grote gezinnen zijn.

c. De fiscaliteit

Het regeerakkoord voorziet een verhoging van de koopkracht..., met een bijzondere aandacht voor de familiale dimensie (pagina 11).

Ongetwijfeld kan de fiscaliteit de familiale dimensie in acht nemen:

- wat de wagen betreft, daar waar een groot gezin een auto vereist met meer zitplaatsen tegenover een die wordt gebruikt door een alleenstaande persoon;
- wat de huisvesting betreft, daar waar een groot gezin ook nood heeft aan ruimte, verwarming en dus bijkomende lasten moet dragen;
- wat betrekking heeft op de schooljaren van de kinderen die «op kot» moeten gaan;
- wat betreft de kosten in het kader van de opvang van kinderen.

Al deze elementen tonen aan in welke mate de fiscaliteit de gezinnen moet toelaten het geheel van hun lasten, die aan hun grootte en specificiteit gebonden zijn, beter op te nemen.

d. Migratie

De regering zal alternatieve maatregelen aanwenden betreffende de hechtenis van de gezinnen met minderjarige kinderen in gesloten centra door zich onder meer te beroepen op de studie van *Sum research*. De regering zal investeren in de oprichting van specifieke onthaalcapaciteiten, die zich onderscheiden van de actuele gesloten centra, voor de gezinnen met kinderen die in afwachting zijn van hun uitlevering. In dit kader, tijdens de uitzonderlijke hechtenis en voor een korte duur, kunnen de ouders onderworpen zijn aan bepaalde beperkte maatregelen van vrijheidsbeperkingen.

poste, les télécommunications doivent rester accessibles aux familles.

b. Les soins

L'accessibilité des soins est indispensable pour tous et particulièrement pour les familles. Il est certain que des personnes ou des enfants malades et atteints par des maladies qui engendrent une grande dépendance pèsent sur la vie des familles. Il est normal que les parents ou les enfants de personnes plus âgées désirent être présents auprès de leurs proches en vue de leur apporter l'assistance et les soins nécessaires. Enfin l'accessibilité des soins de santé est indispensable pour tout un chacun et ce en particulier pour les familles surtout lorsqu'elles sont nombreuses.

c. La fiscalité

L'accord de gouvernement prévoit d'augmenter le pouvoir d'achat..., avec une attention particulière pour la dimension familiale (page 11).

Il est certain que la fiscalité permet de prendre en considération la dimension familiale

- que ce soit en matière automobile où une grande charge de famille nécessite plus de places dans une voiture que pour une personne seule;
- que ce soit en matière de logement où une famille multiple nécessite des espaces, du chauffage et donc des charges supplémentaires;
- que ce soit pendant la scolarité d'enfants qui doivent «koter»;
- que ce soit dans le cadre des frais d'accueil des enfants.

Tous ces éléments démontrent à quel point la fiscalité doit permettre aux familles de mieux absorber l'ensemble des charges liées à sa taille et à ses spécificités.

d. Migration

Le gouvernement mettra en œuvre des alternatives à la détention des familles avec enfant mineur dans des centres fermés, notamment en se basant sur l'étude de *Sum research*. Le gouvernement investira dans la création de capacités d'accueil spécifique, qui se distinguent des centres fermés actuels, pour les familles avec enfants en attente de leur expulsion. Dans ce cadre, durant la détention exceptionnelle et pour une courte période, les parents pourront être soumis à certaines mesures limitées de restriction de liberté.

In de mate van het mogelijke zullen de kinderen school kunnen lopen. Indien gezinnen met kinderen uitzonderlijk in gesloten centra dienen te worden opgenomen, net voor hun repatriëring of in geval van zichtbare (manifeste) slechte wil, dan zal dit geschieden binnen de kortst mogelijke termijn en met de best mogelijke begeleiding. De families en personen die niet vatbaar zijn voor verwijdering, zullen niet gedetineerd worden.

e. Reclame en internet

Jongeren worden op internet steeds meer in verleiding gebracht via allerlei reclames.

Niet zelden gebruiken sommige reclames minderjarigen als doelgroep en gemakkelijke prooi. Internet geeft minderjarigen toegang tot een groot aantal diensten of producten die hen op een andere manier niet zijn toegestaan.

Het volstaat na te gaan hoe gemakkelijk het is voor jongeren of minder jongeren op het internet pornografische beelden te vinden en hoe gemakkelijk jongeren toegang kunnen hebben tot gok- en kansspelen op het internet... om te beseffen dat een wijziging van de wetgeving noodzakelijk is om het aanbod van allerlei diensten die zich tot de minderjarigen richten beter te omlijsten en de minderjarigen bijgevolg te beschermen.

f. Internationaal recht

België heeft een hele reeks internationale overeenkomsten ondertekend die de bescherming van de minderjarigen en de rechten van het kind beogen... Uiteraard behoort het ons toe alle Europese en internationale reglementeringen in Belgisch recht om te zetten en zich ernaar te gedragen. België dient een stuwende kracht te zijn voor deze materies en meer in het bijzonder voor wat de rechten van het kind betreft, opdat de Belgische kinderen en minderjarigen en bijgevolg alle kinderen zich op de best mogelijke wijze mogen ontwikkelen.

2. HET PROFESSIONELE LEVEN EN HET GEZINSLEVEN VERZOENEN

De gezinnen hebben meer dan ooit behoefte om geholpen, gesteund en gewaardeerd te worden. Om hen toe te laten om ten volle hun integratierol in de maatschappij op te nemen is een verzoening tussen het professionele leven en het gezinsleven onontbeerlijk. De persoonlijke en familiale ontwikkeling gebeurt door een noodzakelijke verzoening van de twee, hetzij op het vlak van koopkracht, hetzij op het vlak van tijd. Daar schuilt een echte voorwaarde voor het welzijn van de gezinnen.

Dans la mesure du possible, les enfants pourront suivre l'enseignement dans une école. Si des familles avec enfants doivent être exceptionnellement accueillies dans des centres fermés peu de temps avant leur rapatriement ou en cas de mauvaise volonté manifeste, cela devra se faire pour le laps de temps le plus court possible, avec le meilleur encadrement possible. Les familles et les personnes qui ne sont pas susceptibles d'être éloignées ne seront pas détenues.

e. Publicité et Internet

Les jeunes font de plus en plus l'objet de sollicitations sur Internet ou par le biais de publicités quelconques.

Il n'est pas rare de voir des publicités qui utilisent les mineurs comme cible et comme proie facile. Internet permet à des mineurs l'accès à toute une série de services ou de produits qui leur sont autrement interdits.

Il suffit de voir avec quelle facilité des images pornographiques peuvent être disponibles pour des jeunes ou des moins jeunes sur Internet, avec quelle facilité des jeunes peuvent avoir accès à des jeux de paris et de hasard sur Internet... pour se rendre compte qu'une modification de la législation est nécessaire en vue de mieux encadrer l'offre de toute une série de services aux mineurs afin de les protéger.

f. Droit international

La Belgique est signataire de toute une série de conventions internationales protégeant les mineurs, les droits de l'enfant... Il nous incombe, bien entendu, de mettre en œuvre en droit belge l'ensemble des réglementations européennes et internationales et de s'y conformer. Plus particulièrement en ce qui concerne les droits de l'enfant, la Belgique se doit de jouer un rôle moteur en la matière afin de permettre aux mineurs et enfants belges et par répercussion à tous les enfants de se développer de la meilleure manière possible.

2. CONCILIER VIE PROFESSIONNELLE ET VIE DE FAMILLE

Les familles ont plus que jamais besoin d'être aidées, soutenues et considérées. Pour leur permettre de jouer pleinement leur rôle de d'insertion dans la société, une conciliation est indispensable entre la vie professionnelle et la vie familiale. L'épanouissement personnel et familial passe par une nécessaire conciliation entre les deux, que ce soit en matière de pouvoir d'achat et en matière de temps. Là réside une réelle condition du bien-être des familles.

A. Loopbaanrekening

Hiervoor verheug ik me over het initiatief van de minister van Werk die een systeem van loopbaanrekening wenst op te starten.

Deze loopbaanrekening zou kunnen toelaten het toevoegen van de bestaande rechten voor ogen te houden en hun versterking inzake familiaal verlof om aldus in gebeurlijk geval te komen tot een notie «recht op een gezintijdscrediet» dat over de gehele loopbaan kan gespreid worden.

B. Meer toegankelijke bijkomende verloven

België is één van de Europese landen waar de duur van het ouderschapsverlof het kortst is. Daarenboven is de huidige vergoeding ontoereikend opdat alle ouders er zouden kunnen van genieten. Er moet dus dwingend nagedacht worden over de verbetering van de toegang tot ouderschapsverlof.

Het adoptieverlof zou eveneens gemodaliseerd en verlengd moeten worden teneinde, op termijn, te leiden tot dezelfde duurtijd als het moederschapsverlof. Het is eveneens noodzakelijk om een denkpiste te lanceren over een grotere flexibiliteit in de weken adoptieverlof die ter beschikking gesteld worden van de ouders. Een reflectie legt zich eveneens op inzake de evolutie van het aantal weken opvoedingsverlof in functie van de leeftijd van het kind. Is het wel degelijk de leeftijd van het kind dat het aantal weken adoptieverlof moet bepalen?

Tenslotte zouden de laatste weken van het moederschaps- of adoptieverlof ingedeeld kunnen worden om aan de werkneemster toe te laten om, op haar vraag, het werk op een flexibelere manier te hernemen.

Het voorstel tot bijkomende verloven doet de noodzaak aan een harmonisering van de verschillende bestaande regelgevingen toenemen. Verschillende belangrijke verschillen bestaan nog altijd tussen de voorwaarden betreffende bijvoorbeeld de leeftijd van het kind tijdens het ouderschapsverlof (4 jaar voor bepaalde sectoren, 6 jaar voor andere). De modaliteiten met betrekking tot de duur van de periodes van vaderschapsverlof, de inleidingprocedures van de dossiers zouden ook geharmoniseerd moeten worden door aan de ouders een grotere flexibiliteit te bieden wat betreft het moment en de indeling van de verloven die ze wensen te nemen in functie van de toewijding aan de opvoeding van het kind.

Bijna 6 000 gezinnen in Vlaanderen verwelkomen kinderen met familiale moeilijkheden en die niet meer

A. Compte carrière

A cet effet, je me réjouis de l'initiative de la ministre de l'Emploi qui souhaite mettre sur pied un système de «compte carrière».

Ce compte carrière pourrait notamment permettre d'envisager l'addition des droits existants et leur renforcement en matière de temps de congé familial en vue d'arriver, le cas échéant, à une notion de «droit à un credit temps familial» à aménager le long de sa carrière.

B. Des congés renforcés plus accessibles

La Belgique est l'un des pays européens où la durée du congé parental est la plus courte. En outre la rémunération actuelle du congé est insuffisante pour permettre à tous les parents d'en bénéficier. Il est donc impératif de réfléchir à l'amélioration de l'accès au congé parental.

Le congé d'adoption devrait également être modalisé et allongé afin de tendre, à terme, à la même durée que le congé de maternité. Il est également indispensable de lancer une réflexion sur une plus grande flexibilité des semaines mises à disposition des parents concernant le congé adoption. Une réflexion s'impose également quant à l'évolution du nombre de semaines de congé d'éducation en fonction de l'âge de l'enfant. Est-ce bien l'âge de l'enfant qui doit déterminer le nombre de semaines du congé d'adoption?

Enfin, les dernières semaines des congés de maternité ou d'adoption pourraient être aménagées pour permettre à la travailleuse, à sa demande, de reprendre le travail d'une manière plus flexible.

La proposition de renforcement des congés accroît la nécessité d'une harmonisation des différentes réglementations existantes. Des différences importantes existent toujours entre les conditions relatives par exemple à l'âge de l'enfant en congé parental (4 ans pour certains secteurs, 6 pour d'autres). Les modalités relatives à la durée des périodes de congé parental, les procédures d'introduction des dossiers devraient être aussi harmonisées en permettant aux parents une plus grande flexibilité quant au moment et au découpage des congés qu'ils désirent prendre en vue de se consacrer à l'éducation de leur enfant.

Par ailleurs, aujourd'hui 6 000 familles accueillent des enfants en difficulté dans leur famille, des enfants,

onder eigen dak kunnen wonen ingevolge mishandeling, verwaarlozing of verlating. Hiertoe is het nodig het onthaalverlof te concretiseren om deze gezinnen in staat te stellen hun functie als onthaalouder met de bijhorende specifieke verplichtingen, te kunnen verzekeren, en dit eveneens in het kader van hun professioneel leven.

C. Een voor elkeen toegankelijk en kwalitatief kinderonthaalverblijf

Sinds 2003 hebben de onthaalmoeders een specifiek en gedeeltelijk sociaal statuut. Zij hebben nog altijd geen recht op werkloosheidsuitkeringen, een herwaardering van de anciënniteit, erkenning van de gevolgde opleidingen, vergoeding van de opleidingsdagen, betaald verlof en vakantiegeld.

Ik wens in overleg met de betrokken ministers en op basis van een samenwerkingsakkoord, een kalender op te stellen om te evolueren tot een volledig statuut voor werknemers.

Opdat ouders ook op financieel vlak toegang zouden kunnen hebben tot kinderonthaal, is het ook onontbeerlijk denkpijsten uit te werken die zouden kunnen leiden tot een vermindering van de onthaal- en toezichtkosten, ofwel door aftrekbaarheid ofwel door uitbreiding van de aangeboden diensten.

Een interessant voorstel is ingeschreven in de algemene beleidsnota van de minister van Werk die een overleg beoogt met de Gewesten en de Gemeenschappen omtrent het toepassingsgebied van de dienstencheques, meer bepaald met betrekking tot de eventuele uitbreiding naar kinderopvang aan huis.

3. GEZINNEN EN JUSTITIE

De regering wil komen tot een betere relatie tussen de gezinnen en justitie. Niet alles dient te worden herzien, maar er zijn wel een reeks aanpassingen, evaluaties en wijzigingen nodig.

Uit de oprichting van een subcommissie familierecht blijkt dat het parlement dezelfde intentie heeft.

Ik wil derhalve samenwerken met het parlement om de nodige wetgevende evoluties te analyseren en confectioneren.

qui, temporairement, ne peuvent plus vivre chez eux parce qu'ils ont notamment été maltraités, négligés ou abandonnés. A cet égard, nous concrétiserons le congé d'accueil pour permettre à ces familles d'assurer leur fonction de parent d'accueil et ce, également dans le cadre de leur vie professionnelle.

C. Un accueil de l'enfance accessible à tous et de qualité

Depuis 2003, les accueillantes ont un statut social spécifique et partiel. Elles n'ont toujours pas droit aux allocations de chômage, à la valorisation de l'ancienneté, à la reconnaissance des formations suivies, à la rémunération des journées de formation, aux congés payés, au pécule de vacances.

Je souhaite, en accord avec les ministres concernés, sur base d'un accord de coopération, établir un calendrier visant à avancer vers un statut complet de travailleurs salariés comprenant deux points:

Il est également indispensable en vue de permettre aux parents de bénéficier d'un accueil de l'enfant accessible financièrement parlant, de réfléchir à des pistes permettant une diminution des frais d'accueil et de garde, soit par la déductibilité, soit par extension ou un renforcement des services proposés.

Ainsi, une proposition intéressante est inscrite dans la note de la ministre de l'Emploi qui vise à entamer une concertation avec les Régions et les Communautés sur le champ d'application des activités titre-service, plus particulièrement par rapport à l'élargissement à la garde d'enfants à domicile.

3. FAMILLES ET JUSTICE

Le gouvernement a voulu que la relation entre les familles et la justice soit améliorée. Non que tout doive être revu, mais une série d'adaptations, d'évaluations et de modifications doivent voir le jour.

Le Parlement semble avoir la même volonté étant donné qu'une commission droit de la famille a été créée.

J'ai dès lors comme volonté de travailler avec le Parlement en vue d'analyser et de confectionner les évolutions législatives nécessaires.

A. Rechterlijke organisatie: een Familierechtbank

De regering heeft de ambitie om een grote Arrondissementsrechtbank op te richten, die, met uitzondering van de vrederechten en de politierechtbanken, de gespecialiseerde rechtbanken groepeerd met respect voor hun eigenheden.

In het kader van een grotere specialisatie van de rechtbanken, dient er een Familierechtbank te worden opgericht.

Immers, sinds te lang is de versnippering van bevoegdheden in familiezaken tussen de vrederechter, de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, de burgerlijke rechtbank en de jeugdrechtbank nadelig voor de behandeling van de zaken en doet het de inspanningen teniet ingevolge van nutteloze controverses, waarvan de rechtzoekende echt het slachtoffer is.

Voor eenzelfde situatie (de echtscheiding is op dit vlak het meest sprekende voorbeeld) dienen verschillende magistraten op grond van de bevoegdheidsregels en de vordering van de partijen, verschillende aspecten te behandelen van eenzelfde zaak die dikwijls nochtans nauw verband houden met elkaar. De procedures die ze toepassen, kunnen verschillen, de beslissingen die ze nemen kunnen elkaar tegenspreken en plaatsen de rechtzoekende in een vaak verwarrende situatie, die mogelijk nog meer gespannen of dramatisch is dan voorheen.

De rechtzoekenden dienen zo goed als mogelijk te worden geholpen in hun familiebetrekkingen, en dit des te meer wanneer deze zij aanleiding geven tot conflicten of dreigen te verslechteren.

Een verbetering van de gerechtelijke organisatie volgens de volgende 3 pistes zou hen van hulp kunnen zijn en zullen, samen met de minister van Justitie worden bestudeerd en op hun mogelijkheid onderzocht:

1) Er zal worden nagegaan hoe de bestaande versnippering van bevoegdheden inzake gezinsconflicten kan worden weggewerkt en of er een grotere eenvormigheid mogelijk is, in het voordeel van de rechtzoekenden.

2) Een versoepeling van de procedure door een veelvuldiger gebruik van het verzoekschrift, gelijktijdige behandeling van het geschil in kort geding en het eigenlijke geschil ten gronde, ruimere onderzoeksmiddelen alsook het aanmoedigen van de verzoenings- en bemiddelingsprocedure.

A. L'organisation judiciaire: Un Tribunal de la famille

Le gouvernement ambitionne de créer un grand Tribunal d'arrondissement, intégrant, à l'exception des justices de paix et des tribunaux de police, les tribunaux spécialisés dans le respect de leur spécificité.

Dans le cadre d'une plus grande spécialisation des tribunaux, un Tribunal de la famille devra être créé.

En effet, depuis trop longtemps, l'éclatement des compétences familiales entre le juge de paix, le président du tribunal de première instance, le tribunal civil et le juge de la jeunesse nuit au traitement des affaires et épuise les efforts par des controverses stériles, au plus grand préjudice du justiciable.

Pour une même situation (l'exemple du divorce est le plus parlant à cet endroit), plusieurs magistrats seront, au gré des règles de compétence et de l'action des parties, appelés à traiter différents aspects, souvent très liés, d'une même affaire. Les procédures qu'ils appliquent sont éventuellement différentes, les décisions qu'ils rendent risquent la contradiction et placent le justiciable dans une situation souvent inextricable, voire encore plus tendue ou dramatique qu'aujourd'hui.

Il importe d'aider au mieux les justiciables dans leurs relations familiales d'autant plus lorsque celles-ci se cristallisent en conflits ou courent le risque de se dégrader.

Une amélioration de l'organisation judiciaire actuelle, selon les 3 axes suivants pourrait les y aider. Ils seront étudiés, avec le ministre de la Justice,

1) L'examen des conditions de suppression de l'actuel éparpillement des compétences en matière de conflits familiaux sera réalisé afin de déterminer les possibilités d'uniformisation au profit des justiciables.

2) un assouplissement de la procédure dans le sens d'un développement de l'usage de la requête, le cumul du fond et du référé, l'utilisation des moyens d'investigation les plus larges, un encouragement au recours à la conciliation et à la médiation.

3) Een grotere aandacht van de magistraten die deel uitmaken van deze afdeling familiezaken, inzake de psycho-socio-pedagogische aspecten van gezinsconflicten.

B. Het familierecht

Het regeerakkoord somt een reeks initiatieven op onder meer met betrekking tot: een juridisch statuut voor pleeggezinnen en zorgouders, zonder afbreuk te doen aan het juridisch en/of biologisch ouderschap; de procedure van vereffening-verdeling; de rechtspositie van minderjarigen; het spreekrecht voor kinderen onder de 12 jaar; het principe van zittingen met gesloten deuren in gezinszaken; de juridische bescherming van de kwetsbare personen of personen met een mentale handicap, de gezinsbemiddeling; de hervorming van het erfrecht in het kader van de evolutie van de samenleving en de actualisering van het Burgerlijk Wetboek.

In het kader van deze nota wil ik u mijn standpunt weergeven omtrent een aantal punten die zijn opgenomen in deze lijst.

Bepaalde wetten zijn op dit ogenblik het voorwerp van procedures voor het Grondwettelijk Hof. We dienen deze op te volgen en de gevolgen ervan in ons recht omzetten.

1. Invoering van het principe van zittingen met gesloten deuren in gezinszaken

Veel families beschouwen de openbaarheid van de debatten als een aantasting van hun waardigheid en hun gezinsleven.

Artikel 1253^{quater} van het Gerechtelijk Wetboek voorziet in vorderingen van echtgenoten met betrekking tot hun wederzijdse rechten en plichten en inzake hun huwelijksvermogenstelsel in een procedure die eenvoudig, snel en goedkoop is met eerbied voor het gezinsleven. Deze procedure kan een bron van inspiratie zijn voor alle procedures in familiezaken, in het bijzonder voor de vertrouwelijkheid van de debatten.

De mogelijkheid om zittingen met gesloten deuren te houden voor alle gezinszaken zal worden onderzocht rekening houdende met het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, het Kinderrechtenverdrag en onze Grondwet.

3) une plus grande spécialisation des magistrats qui composeraient cette section famille avec une attention particulière pour les aspects psychosociaux et pédagogique des conflits familiaux

B. Le droit de la famille

La déclaration de gouvernement cite une série d'initiatives notamment dans les matières suivantes: la création d'un statut juridique pour les familles d'accueil et les parents sociaux sans porter préjudice à la parenté juridique et/ou biologique; la procédure de liquidation-partage; le statut juridique des mineurs, le droit d'expression des mineurs de moins de 12 ans; le principe des audiences à huis clos en matière familiale; la protection juridique des personnes vulnérables ou handicapées mentales; la médiation familiale; la réforme du droit successoral dans le cadre des évolutions sociétales; l'actualisation du Code civil.

J'ai voulu dans le cadre de cette note vous faire part de mon point de vue sur une série de points repris dans cette liste.

Notons enfin, que certaines législations font actuellement l'objet de procédures devant la Cour Constitutionnelle. Il nous incombe de suivre ces procédures et d'en transposer dans notre droit, les conséquences.

1. Instaurer le principe du huis clos en matière familiale

La publicité des débats est souvent ressentie par les familles comme une atteinte à leur dignité et à leur vie privée.

L'article 1253^{quater} du Code judiciaire prévoit une procédure simple, rapide, peu coûteuse, et respectueuse de la vie privée, de règlement des conflits conjugaux en cas de demandes des époux relatives à leurs droits et devoirs respectifs et à leur régime matrimonial. Cette procédure devrait inspirer toutes les procédures en matière familiale particulièrement en matière de confidentialité des débats.

La possibilité sera examinée d'instaurer le huis-clos pour toutes les audiences en matière familiale, d'une manière qui soit compatible avec les exigences de la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, de la Convention des droits de l'Enfant et de notre Constitution.

2. De verdere uitwerking van alternatieve vormen van geschillenbeslechting in familiezaken

Het is noodzakelijk om familiale conflicten op een humanere wijze te benaderen en meer alternatieve vormen uit te werken voor de beslechting van dit soort geschillen.

De echtgenoten of partners die met elkaar in een conflict verwickeld zijn, moeten in de mate van het mogelijke ertoe aangezet worden om, via bemiddeling of verzoening, tot een akkoord te komen en zo een pijnlijke gerechtelijke procedure te vermijden. Conflicten tussen echtgenoten of partners raken hen persoonlijk maar kunnen ook een negatieve impact hebben op de ontwikkeling van de kinderen. Opdat zij in gezamenlijke verantwoordelijkheid de opvoeding van hun kinderen verder ter harte kunnen nemen, is er is een minimale verstandhouding nodig tussen de gescheiden ouders.

De voordelen van de bemiddeling zijn onbetwistbaar: het helpt de partijen in het zoeken naar een akkoord waarin elk van hen zich kan vinden en dat ze derhalve beter zullen naleven. Bemiddeling beperkt ook het risico op gerechtelijke beslissingen die niet aangepast zijn. Het biedt meer kans op snellere beslissingen en beslissingen op maat en stelt een einde aan aanslepende gerechtelijke procedures. Bovendien is het veelal minder kostelijk dan een gerechtelijke procedure.

Desalniettemin is bemiddeling onvoldoende gekend bij het publiek. Het is dan ook van belang dat de mensen die een vordering instellen voor de familierechtbank systematisch voorafgaandelijk geïnformeerd worden over de mogelijkheden tot bemiddeling.

3. Vechten tegen kinderontvoeringen

Jaarlijks doen er zich ongeveer 400 nieuwe gevallen van kinderontvoering voor in België. De problematiek van de kinderontvoeringen is heel complex, vooral in geval van een internationale ontvoering. Het kind wordt brutaal gedropt in een land, een cultuur, een taal, dat het niet kent. De «ouder-slachtoffer» heeft geen enkel contact meer met het kind, hij is soms echt gedemoniseerd.

Ingevolge een rondetafel in 2003 over de problematiek van de internationale kinderontvoeringen en het grensoverschrijdend omgangsrecht, nam de Ministerraad tot tweemaal toe verscheidene maatregelen om de strijd tegen de internationale kinderontvoeringen efficiënter te maken en het contact tussen ouders en de kinderen waarvan ze gescheiden zijn te bevorderen:

2. Développer des modes alternatifs de règlement des conflits familiaux

Il est nécessaire de poursuivre plus avant encore l'humanisation de la gestion des conflits familiaux, et ainsi de développer davantage les modes alternatifs de règlement de ce type de conflits.

Il convient en effet dans la mesure du possible de chercher à inciter les conjoints ou les partenaires en conflit à trouver, par la médiation ou la conciliation, un accord afin d'éviter une procédure judiciaire douloureuse. Les conflits entre conjoints ou partenaires les affectent personnellement mais peuvent aussi retentir de manière négative sur l'éducation des enfants. Une entente minimale est nécessaire entre les parents séparés pour qu'ils puissent continuer d'assumer en pleine coresponsabilité l'éducation de leurs enfants.

Les avantages de la médiation sont incontestables: la médiation aide les parties à trouver un accord auquel chacune d'entre elles adhère et qu'elles respecteront dès lors plus facilement. Elle permet de réduire le risque de décisions judiciaires inadaptées. Elle offre par ailleurs aux parties une prise de décision plus rapide et sur mesure et met fin aux procédures judiciaires traînant en longueur. Par ailleurs, son coût est souvent moins élevé qu'une procédure judiciaire.

Pourtant, la médiation est méconnue du public. Il importe à cet égard que les citoyens, amenés à intenter une action devant le tribunal en matière familiale, soient informés au préalable de manière plus systématique de l'existence de la médiation.

3. Lutter contre les rapt parentaux

On comptabilise environ 400 nouveaux cas de rapt parentaux par an en Belgique. La question du rapt parental est extrêmement complexe, surtout lorsqu'il s'agit d'un enlèvement international. En effet, l'enfant se retrouve brutalement plongé dans un pays, une culture, une langue qu'il ne connaît pas. Le «parent victime» n'a plus aucun contact avec l'enfant, il est parfois diabolisé.

A la suite d'une table ronde sur la problématique de l'enlèvement international d'enfants et le droit de visite transfrontière en 2003 le Conseil des ministres a pris à deux reprises différentes mesures en vue d'améliorer l'efficacité de la lutte contre l'enlèvement international d'enfants et de favoriser le maintien des contacts entre parents et enfants séparés:

1. Oprichting van een Interministeriële Coördinatiecél Justitie/Buitenlandse Zaken.

2. Installatie van verschillende werkgroepen belast met het formuleren van voorstellen aan de Interministeriële Coördinatiecél. Ondanks de deelname van de ouders-slachtoffers, klagen sommigen onder hen over de organisatie van deze werkgroepen: ze zouden te weinig uitgenodigd zijn op bepaalde vergaderingen.

3. oprichting van een Federaal Aanspreekpunt «internationale kindervervoeringen» in de schoot van de FOD Justitie. Dit aanspreekpunt blijkt te kampen met bepaalde, voornamelijk interne, disfuncties. Bepaalde verenigingen stelden ons in kennis van de slechte werking van het oproepnummer van het contactpunt.

Er zal een interministeriële cel worden opgericht ter coördinatie van de verschillende bevoegdheden in de dossiers van de kindervervoeringen (Justitie, Buitenlandse Zaken, Sociale Zaken, Binnenlandse zaken, Onderwijs,...) waaraan de ouders-slachtoffers zullen worden verzocht deel te nemen.

Advocaten en magistraten zullen een gepaste vorming krijgen.

Ook de federale politie en de diensten die verondersteld worden binnen de eerste uren na de ontvoering gecontacteerd te worden, zullen beter worden voorgelicht over de kindervervoeringen.

We zullen de mogelijkheid onderzoeken om in het land van opvang waar het noodzakelijk is het exequatur toe te kennen aan vonnissen inzake omgangsrecht die in België zijn uitgebracht en uitgesproken, en dit vooraleer een omgangsrecht wordt verkregen en uitgevoerd.

4. Een statuut voor pleegouders

Pleeggezinnen vervullen een fundamentele rol. Ze bieden het kind de mogelijkheid te leven in een aangepaste en veilige familiale omgeving, als alternatief op diens eigen familie met behoud van een familiale dimensie die noodzakelijk is voor de ontplooiing van het kind.

Wanneer een kind onttrokken dient te worden aan diens familiale omgeving, kan het geplaatst worden in een instelling of in een pleeggezin. In de Franse Gemeenschap wordt één op drie geplaatste kinderen vandaag opgevangen in een pleeggezin.

Denkwerk in overleg met alle actoren van de pleegzorg, zal moeten leiden tot het invoeren van een statuut voor de pleeggezinnen. Dit statuut moet in het verlengde liggen van de aanbeveling R (87)6 van de Raad van Europa. Het moet kaderen in het hoger belang van het kind en de soms van elkaar verschillende belangen

1. La création d'une Cellule de Coordination Interministérielle Justice/Affaires étrangères.

2. La mise en place de plusieurs groupes de travail chargés de formuler des propositions à la Cellule de Coordination Interministérielle. Malgré la participation de parents victimes, il semble cependant que certains parents se plaignent de l'organisation de ces groupes de travail: ils ne seraient que trop peu souvent conviés à certaines réunions.

3. La création d'un Point de Contact fédéral «enlèvement international d'enfants» au sein du SPF Justice. Actuellement, ce point de contact semble connaître certains dysfonctionnements notamment en interne. En outre, certaines associations nous informe du mauvais fonctionnement du numéro d'appel du point de contact.

Une cellule interministérielle sera créée qui puisse coordonner les différentes compétences que requièrent les dossiers de rapt parental (Justice, Affaires étrangères, Affaires sociales, Intérieur, Enseignement,...) et à laquelle des parents victimes seraient invités à participer.

Les avocats et les magistrats bénéficieront d'une formation adéquate.

La police fédérale sera aussi mieux éclairée quant à la réalité du rapt parental, de même que les différents services susceptibles d'être contactés dans les premières heures de l'enlèvement.

On examinera la possibilité de prévoir l'exequatur du jugement de garde émis et rendu en Belgique dans l'éventuel pays d'accueil et ce, avant l'obtention et la réalisation de tout droit de visite.

4. Donner un statut au parent d'accueil

Les familles d'accueil jouent un rôle fondamental. Elles permettent à l'enfant de vivre dans un environnement familial adapté et sécurisant, alternatif à sa propre famille et de maintenir une dimension de type familial nécessaire à son épanouissement.

Lorsqu'un enfant doit être soustrait à son milieu familial, il peut être placé, soit dans une institution, soit dans une famille d'accueil. Actuellement en Communauté française un enfant placé sur trois, vit en famille d'accueil.

Un travail de réflexion devra plus particulièrement aboutir à élaborer, en concertation avec tous les acteurs de l'accueil familial, un statut pour les parents d'accueil. Ce statut doit s'inscrire dans la ligne de la recommandation R (87) 6 du Conseil de l'Europe, respecter l'intérêt supérieur de l'enfant et concilier les intérêts, parfois di-

van de actoren in de pleegzorg met elkaar verzoenen, vooral deze van de ouders van het kind en van de pleegouders.

Het statuut zou onder andere tot doel hebben:

- een juridisch statuut geven aan de pleegouders,
- bepaalde aspecten van het ouderlijk gezag overdragen om aan de dagelijkse en dringende behoeften van het kind te kunnen voldoen,
 - de mogelijkheid bieden aan de pleegouders om in de mate van het mogelijke hun mening laten kennen voor belangrijke beslissingen betreffende het kind
 - het recht op persoonlijk contact van het kind met diens ouders na de plaatsing te waarborgen, in zoverre dit in zijn belang is,
 - een eigen beroepsmogelijkheid geven aan de pleegouders met betrekking tot het kind dat zij opvangen.

De regering zal tevens de mogelijkheid onderzoeken zijn om aan de werknemer het recht toe te kennen om afwezig te zijn van het werk voor een pleegplaatsing.

5. Wettelijke erkenning van de rol van de stiefouder

Op juridisch vlak heerst er totale stilte over de stiefouder. Ten aanzien van zijn stiefkind geldt deze enkel als echtgenoot of partner van de ouder. Hij heeft geen enkel recht noch verplichting ten aanzien van het kind van zijn echtgenoot of partner.

We stellen nochtans vast dat in de praktijk een zeker aantal stiefouders hun stiefkind ten laste nemen, bijdragen tot diens opvoeding en onderhoud en er sterk affectieve banden mee smeden, hetgeen echter opnieuw in vraag gesteld zou kunnen worden ingeval van een scheiding of een overlijden gelet op het gebrek aan enige wettelijke bekrachtiging.

In de praktijk zijn de situaties echter heel heterogeen derwijze dat er geen sprake kan zijn van de invoering van een werkelijk statuut voor de stiefouder. Het verkeerdelijk uniformeren van situaties die weinig homogeen zijn houdt inderdaad het risico in op een verzwakking van de ouders.

Desalniettemin lijkt het ons noodzakelijk om een debat te openen over de opportuniteit om aan een persoon die een paar vormt met een andere persoon en die zich daadwerkelijk en duurzaam engageert in de uitoefening van de ouderlijke verantwoordelijkheden ten aanzien van het kind van diens partner van wie hij niet de vader noch de moeder is, bij rechterlijke beslissing het geheel of een deel van de rechten en plichten van het ouderlijk gezag toe te kennen.

Het «zorgouderschap» zou dus een nieuwe rechtsfiguur zijn die het mogelijk maakt om aan een persoon die

vergents, des acteurs de l'accueil familial, en particulier les parents de l'enfant et les parents d'accueil.

Ce statut viserait notamment à :

- donner aux parents d'accueil une existence juridique,
- organiser une délégation de certains aspects de l'autorité parentale pour répondre aux besoins quotidiens et urgents de l'enfant,
 - permettre que les parents d'accueil puissent, dans la mesure du possible, faire part de leur avis à propos des décisions importantes concernant l'enfant,
 - garantir à l'enfant, dans la mesure de son intérêt, le droit aux relations personnelles après le placement,
- donner aux parents d'accueil un droit de recours propre à propos de l'enfant accueilli.

Le gouvernement examinera également la possibilité de reconnaître au travailleur un droit de s'absenter du travail dans le cadre d'un placement familial.

5. Reconnaître légalement le rôle du beau-parent

On constate au niveau juridique un silence total au sujet du beau-parent. Celui-ci n'apparaît face à son bel-enfant que comme le conjoint ou le partenaire du parent. Il n'a aucun droit ni aucune obligation à l'égard de l'enfant de son conjoint ou partenaire.

Dans la pratique cependant, on constate qu'un certain nombre de beaux-parents prennent en charge leur bel-enfant, contribuent en fait à son éducation et à son entretien tout en nouant avec lui des liens affectifs forts, qu'une séparation et un décès pourraient remettre en question faute de consécration légale.

Les situations dans la pratique sont toutefois très hétérogènes et il ne saurait être question de construire un réel statut du beau-parent. Cela risquerait en effet de fragiliser les parents en unifiant abusivement des situations peu homogènes.

Il nous paraît cependant nécessaire d'ouvrir un débat sur l'opportunité de permettre l'attribution, par décision judiciaire, à une personne qui forme un couple avec une autre personne et qui s'implique de manière effective et durable dans l'exercice des responsabilités parentales à l'égard de l'enfant de son partenaire dont il n'est, par ailleurs, ni le père ni la mère, de tout ou partie des droits et obligations inhérents à l'autorité parentale.

La «parentalité sociale» serait donc une figure juridique nouvelle qui permettrait, sans toucher à la filiation

betrokken is of zich engageert in een ouderschapsrol ten aanzien van een kind de gehele of gedeeltelijke secundaire gevolgen van een afstammingsband toe te kennen, echter zonder te raken aan de werkelijke afstamming van het kind en diens identiteit.

Het zorgouderschap kan nooit bevoorrecht worden ten aanzien van het biologisch ouderschap en de toekenning van dit zorgouderschap mag niet leiden tot een deresponsabilisering van de biologische ouders.

Na onderzoek door de rechtbank zal de inhoud van het «zorgouderschap» dus minder of meer uitgebreid zijn naargelang het ouderlijk gezag wordt uitgeoefend door de twee ouders of door één enkele ouder dan wel in geval van hun overlijden.

6. Feitelijk en wettelijk samenwonenden beter beschermen

Er zal worden onderzocht welke wetgevende initiatieven kunnen bijdragen tot een betere bescherming van de wettelijk samenwonenden en van feitelijk samenwonenden die een duurzame affectieve relatie hebben.

7. Rechtsbescherming van de minderjarige

Van de dossiers die de Kinderrechtencommissaris van de Franse Gemeenschap behandelt (500 à 2000 individuele dossiers op jaarbasis), heeft het merendeel betrekking op gevallen van mishandeling en seksuele misbruiken (meer dan 40% van het totaal); een tweede categorie van dossiers heeft betrekking op kinderen die lijden onder een (echt)scheiding van hun ouders (30%), terwijl 10 à 15% van de dossiers betrekking heeft op kinderen die geplaatst zijn of onttrokken aan hun familiale omgeving.

In veel van deze procedures, zouden deze kinderen behoefte hebben gehad aan een advocaat maar hadden ze geen bijstand of zouden ze behoefte hebben gehad om gehoord te zijn terwijl dit niet of onvoldoende gebeurde.

Het is noodzakelijk om deze tekortkomingen weg te werken in het belang van het kind.

– Recht van de minderjarige op bijstand van een gespecialiseerde advocaat.

Wanneer ouders familiale moeilijkheden hebben en er aan een echtscheiding wordt gedacht, is het nuttig dat de kinderen een beroep kunnen doen op een advocaat die specifiek en uitsluitend hun belangen behartigt. Deze kan dan mee onderhandelen tussen de ouders die op hun beurt al dan niet worden bijgestaan door hun eigen raadsman.

proprement dite de l'enfant, et dès lors à son identité, d'attribuer à une personne qui s'implique ou s'investit dans une fonction de parentalité à l'égard d'un enfant, tout ou partie des effets secondaires d'un rapport juridique de filiation.

En aucun cas, la parentalité sociale ne doit être privilégiée par rapport à la parenté biologique et l'attribution de cette parentalité ne peut contribuer à déresponsabiliser les parents biologiques.

Le contenu de la «parentalité sociale» sera donc plus ou moins étendu, après analyse par le tribunal, selon que l'autorité parentale est exercée par les deux parents ou par un seul parent ou dans le cas de décès de ceux-ci.

6. Mieux protéger les concubins et les cohabitants légaux

On examinera quelles initiatives législatives peuvent mieux protéger les concubins légaux et de fait ayant une relation affective durable.

7. Protéger le mineur en justice

Si l'on examine les dossiers traités par le Délégué général de la Communauté française aux droits de l'enfant, on constate que la plupart des dossiers traités par cette institution (500 à 2000 dossiers individuels par an), la plupart portent sur des cas de maltraitance et d'abus sexuels (plus de 40% du total); un deuxième catégorie de dossiers a trait aux enfants qui souffrent du divorce ou de la séparation de leurs parents (30%), tandis que 10 à 15% des dossiers concernent des enfants placés ou retirés de leur environnement familial.

Dans beaucoup de ces procédures, les enfants auraient eu besoin d'un avocat et n'en ont pas bénéficié ou auraient eu besoin d'être entendus et ne l'ont pas été ou pas suffisamment .

Il est important de remédier à ces carences dans l'intérêt de l'enfant.

– Droit du mineur d'être assisté par un avocat spécialisé.

Lorsque des parents ont des problèmes familiaux et qu'un divorce est envisagé, il est bon que les enfants puissent faire appel à un avocat pour défendre leurs intérêts de manière spécifique et exclusive. Cet avocat des enfants pourra intervenir dans la négociation entre les parents, eux-mêmes assistés par leur propre conseil.

Wanneer het kind een misdrijf pleegt en voor de jeugd-rechter verschijnt, krijgt het een advocaat toegewezen. De bijstand van een advocaat die ervaring heeft in de omgang met minderjarigen en in staat is om moeilijke termen en procedures te hertalen en de vragen en bedenkingen van het kind te formuleren, is een noodzaak om de verdediging van minderjarigen op een redelijke wijze te verzekeren en om communicatie tussen het kind en de betrokken volwassenen mogelijk te maken.

Wanneer het kind slachtoffer is van een misbruik gepleegd door de vader of een ander familielid, is het van groot belang voor diens toekomstige ontwikkeling om zijn vertrouwen te herstellen. Het is zeer geruststellend voor het kind wanneer het zich op dergelijk moment tot een vertrouwenspersoon kan richten die zijn belangen verdedigt en die er bovendien toe gehouden is om een zekere gereserveerdheid aan de dag te leggen. Vermits kinderen in dergelijke omstandigheden bijzonder kwetsbaar zijn, hebben ze het recht om op een correcte wijze raad te krijgen en dit zowel op juridisch als op menselijk vlak.

Echter, wanneer kinderen het slachtoffer zijn van delicten, hebben zij nooit een advocaat in persoonlijke naam. Het zijn de ouders die zich burgerlijke partij kunnen stellen. In geval van intra-familiale misdrijven, zal één van de ouders de belangen van het kind behartigen. De kinderen zijn derhalve niet enkel slachtoffer zijn van misdrijven, maar daarenboven zijn ze slachtoffer van de getroffen maatregelen.

De minderjarige zou zich in elke gerechtelijke of administratieve procedure waarin hij partij is of gehoord wordt, moeten kunnen laten bijstaan door een gespecialiseerde advocaat. Daarnaast zou hij de mogelijkheid moeten hebben om zich in elke gerechtelijke of administratieve procedure die hem aanbelangt of betreft, te laten bijstaan door een gespecialiseerde advocaat in het kader van de juridische eerste- en tweedelijnsbijstand. De stafhouder of het bureau voor juridische bijstand dienen er bij tegenstrijdigheid van belangen over te waken dat de minderjarige wordt bijgestaan door een andere advocaat dan deze van zijn vader en moeder, voogden of personen onder wiens bewaring hij staat of die een vorderingsrecht hebben.

Deze problematiek werd reeds besproken in het parlement. We zullen de opportuniteit van een wetgevend initiatief bespreken in samenwerking met het parlement.

– De regels met betrekking tot het horen van de minderjarige verbeteren.

Lorsque l'enfant est auteur d'un délit et qu'il compare devant le juge de la jeunesse, il se voit assigner un avocat. L'assistance d'un avocat expérimenté dans l'approche des mineurs, capable d'expliquer les termes difficiles et les procédures et d'exprimer les questions et observations de l'enfant, est une nécessité si l'on veut assurer raisonnablement la défense des mineurs et permettre la communication entre l'enfant et les adultes concernés.

Lorsqu'un enfant est victime d'abus commis par le père ou un autre membre de la famille, il est capital pour son développement futur de restaurer sa confiance. Il est très rassurant pour l'enfant, en pareil moment, de pouvoir se tourner vers une personne de confiance qui défendra ses intérêts et qui, de surcroît, est tenue de respecter un devoir de réserve. Comme les enfants sont particulièrement vulnérables en de telles circonstances, ils ont le droit de se faire conseiller correctement tant sur le plan juridique que sur le plan humain.

Or, lorsque des enfants sont victimes de délits, ils n'ont jamais d'avocat en leur nom personnel. Ce sont les parents qui peuvent se constituer partie civile. Lorsqu'il s'agit de délits intrafamiliaux, ce sera un des parents qui défendra, le cas échéant, les intérêts des enfants. Ici encore, on constate que non contents d'être les victimes des délits, les enfants sont, de surcroît, les victimes des mesures prises.

Le mineur devrait pouvoir être assisté dans toute procédure judiciaire ou administrative à laquelle il est partie ou dans le cadre de son audition par un avocat spécialisé. Par ailleurs, dans toute procédure judiciaire ou administrative le concernant ou touchant à son intérêt, le mineur devrait avoir la possibilité d'être assisté par un avocat spécialisé dans le cadre de l'aide juridique de première et de seconde ligne. Il est nécessaire aussi de prévoir que le bâtonnier ou le bureau d'aide juridique veille, lorsqu'il y a contradiction d'intérêts à ce que le mineur soit assisté par un avocat autre que celui auquel auraient fait appel ses père et mère, tuteurs ou personnes qui en ont la garde ou qui sont investies d'un droit d'action.

Cette question a déjà été discutée au Parlement. L'opportunité d'une initiative législative sera débattue en collaboration avec le Parlement.

– Améliorer les règles relatives à l'audition du mineur.

Artikel 931 van het Gerechtelijk Wetboek geeft aan de minderjarige de mogelijkheid om te worden gehoord. Het initiatief hiertoe kan uitgaan van de minderjarige zelf of van de rechter. Als de rechter beslist om de minderjarige te horen, dan kan deze weigeren. Wanneer het initiatief uitgaat van de minderjarige, kan de rechter dit verzoek enkel afwijzen mits een uitdrukkelijk gemotiveerde beslissing, omwille van het feit dat de minderjarige niet over het vereiste onderscheidingsvermogen beschikt. Artikel 931 van het Gerechtelijk Wetboek hanteert dus als criterium het beschikken over het vereiste onderscheidingsvermogen. Er is geen beroep mogelijk tegen de beslissing van de rechter om de minderjarige te horen of niet te horen.

Artikel 56bis van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming verplicht de jeugdrechter ertoe om elke minderjarige die de leeftijd van twaalf jaar heeft bereikt, op te roepen in burgerlijke geschillen die verband houden met het ouderlijk gezag, het beheer van de goederen van de minderjarige, de uitoefening van het omgangsrecht of de aanwijzing van een toezienend voogd.

In tegenstelling tot wat voorzien is in artikel 931 van het Gerechtelijk Wetboek betreft het hier een oproepingsplicht die geen uitzonderingen kent en waarvoor het gehanteerde criterium de minimumleeftijd van twaalf jaar geldt. De jeugdrechter kan echter een minderjarige van minder dan twaalf jaar horen indien hij dit opportuun vindt (artikel 51, eerste lid, van de wet betreffende de jeugdbescherming).

Een harmonisering van de regels met betrekking tot het horen van de minderjarige is aangewezen. Bovendien bevat de wetgeving met betrekking tot het horen van minderjarigen lacunes die weggewerkt dienen te worden. De wetgeving zal worden gewijzigd in samenwerking met het Parlement.

– Regeling van het statuut van de voogd *ad hoc*

Er zal een wet worden aangenomen waardoor de gevatte rechter ambtshalve of op verzoek van de minderjarige dan wel van elke belanghebbende een voogd *ad hoc* zal kunnen aanwijzen wanneer de wettelijke vertegenwoordigers (n)iets ondernemen in strijd met de belangen van de minderjarige of in geval van tegenstrijdige belangen tussen de minderjarige en zijn wettelijke vertegenwoordigers.

Het statuut van de voogd *ad hoc* zal bij wet worden geregeld, die de opleidingscriteria en een effectieve controle van de voogden vastlegt, in samenspraak met de Gemeenschappen. Naar het voorbeeld van de Deontologische Code van de Jeugdbijstand van de

Selon l'article 931 du Code judiciaire donne au mineur la faculté de demander à être entendu. L'initiative peut émaner à cet égard du mineur proprement dit ou du juge. Lorsque le juge décide d'entendre le mineur, celui-ci peut toujours opposer un refus. Si l'initiative émane du mineur, le juge ne peut refuser d'entendre l'enfant que par une décision spécialement motivée, fondée exclusivement sur le fait que le mineur ne dispose pas de la faculté de discernement requise. L'article 931 du Code judiciaire utilise donc comme critère le fait de disposer de la faculté de discernement requise. Aucun recours n'est possible contre la décision du juge d'entendre ou de ne pas entendre le mineur.

L'article 56bis de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse oblige, quant à lui, le juge de la jeunesse à convoquer tout mineur de douze ans au moins en cas de litige civil concernant l'autorité parentale, l'administration des biens du mineur, l'exercice du droit de visite ou la désignation d'un subrogé tuteur.

Contrairement à ce qui est prévu à l'article 931 du Code judiciaire, il s'agit en l'espèce d'une obligation de convocation qui ne souffre aucune exception, et le critère utilisé est l'âge minimum de douze ans. Le juge de la jeunesse peut toutefois toujours entendre un mineur de moins de douze ans s'il l'estime opportun (article 51, alinéa 1er, de la loi relative à la protection de la jeunesse).

Il conviendrait d'harmoniser les règles relatives à l'audition du mineur. Par ailleurs, la législation relative à l'audition de mineurs contient des lacunes qui devront être comblées. La législation sera adaptée en collaboration avec le Parlement.

– Régler le statut du tuteur *ad hoc*

Une loi sera adoptée permettant au juge saisi du litige de désigner d'office ou à la demande du mineur ou de tout intéressé un tuteur *ad hoc* en cas d' (in)action des représentants légaux contraire aux intérêts du mineur ou en cas d'opposition d'intérêts entre le mineur et ses représentants légaux.

Le statut du tuteur *ad hoc* sera réglé par la loi, laquelle fixera des critères de formation et un contrôle effectif des tuteurs, en concertation avec les Communautés. Un code de déontologie pour les tuteurs *ad hoc*, à l'instar par exemple du Code de déontologie de l'Aide à la jeunesse

Frans Gemeenschap, zal er een deontologische code voor de voogden ad hoc worden opgesteld, om hen te helpen in de uitoefening van hun opdracht aan de hand van aandachtspunten en verwijzingen. Deze Code zal opgesteld worden door een Commissie die zal worden aangewezen door de Koning en worden opgericht bij koninklijk besluit.

8. Uitwerken van een coherent rechtsstelsel inzake onbekwaamheid

De rechtsregels die van toepassing zijn op de verschillende onbekwaamheidsstatuten wijken sterk van elkaar af. Bovendien zijn bepaalde procedures zoals de gerechtelijke onbekwaamverklaring (art 489 e.v. van het Burgerlijk Wetboek) en de toevoeging van een gerechtelijk raadsman (art 513 e.v. van het Burgerlijk Wetboek) in onbruik geraakt, terwijl de procedure van aanwijzing van een voorlopig bewindvoerder (art 488*bis* e.v. van het Burgerlijk Wetboek) zich sterk ontwikkeld heeft.

De twee statuten die vandaag het meest gebruikt worden zijn het voorlopig bewind en de verlengde minderjarigheid.

Het statuut van de verlengde minderjarigheid dient echter geactualiseerd te worden rekening houdende met de maatschappelijke evolutie. Tussen 1973 en 1991 zijn te veel mensen onder verlengde minderjarigheid geplaatst bij afwezigheid van andere gepaste beschermingsmaatregelen. Deze personen hebben vandaag een statuut dat in het geheel niet overeenstemt met hun autonome levenswijze.

Bovendien dekt de verlengde minderjarigheid niet alle situaties: zo kan de persoon die meerderjarig is en geheel onbekwaam wordt (bijvoorbeeld ingevolge een verkeersongeval of een ziekte) niet het statuut van verlengde minderjarigheid krijgen vermits dit beschermingsstatuut enkel geldt wanneer de mentale handicap aangeboren is of ontstaan is in de vroege kinderjaren, niettegenstaande een bescherming van een persoon die later onbekwaam is geworden ook noodzakelijk is.

Er kunnen ook problemen rijzen wanneer de ouders (uit de echt) scheiden of ouder worden en/of hun mentale capaciteiten verliezen en het kind, hoewel meerderjarig, onder het statuut van verlengde minderjarigheid staat.

Er bestaat geen statuut die de persoon die onder voorlopig bewind staat, beschermt in het beheer van diens persoon. Het voorlopig bewind is een statuut dat onbekwame personen beschermt in het beheer van hun goederen, ook al heeft de wet van 3 mei 2003 een meer extra-vermogensrechtelijke draagwijdte gegeven aan het voorlopig bewind: de voorlopig bewindvoerder is thans meer dan een eenvoudige beschermer van het vermogen van de beschermde persoon. Hij moet

de la Communauté française sera établi afin d'aider ceux-ci dans leur mission en offrant des repères et des références. Ce Code sera établi par une Commission désignée par le Roi et adopté par arrêté royal.

8. Elaborer un régime juridique cohérent des incapacités

Les règles juridiques qui gouvernent les différents statuts d'incapacité sont fort disparates. De plus, certaines procédures telles l'interdiction judiciaire (art. 489 e.s. du Code civil) et la désignation d'un conseil judiciaire (art. 513 e.s. du Code civil) sont tombées en désuétude, alors que la procédure de désignation d'un administrateur provisoire (art. 488*bis* e.s. du Code civil) s'est par contre fortement développée.

À l'heure actuelle, on peut dire que les deux statuts les plus utilisés sont l'administration provisoire et la minorité prolongée.

Cependant, le statut de mineur prolongé doit être actualisé compte tenu de l'évolution de la société. Trop de personnes, entre 1973 et 1991, ont été mises sous minorité prolongée en raison de l'absence d'autres mesures de protection adéquates. Ces personnes se retrouvent aujourd'hui dans un statut qui ne correspond plus du tout à leur mode de vie autonome.

Par ailleurs, la minorité prolongée ne permet pas de couvrir toutes les situations: ainsi la personne qui au-delà de la minorité devient totalement incapable (suite à un accident de roulage, ou une maladie par exemple) ne peut bénéficier du statut de minorité prolongée, puisque ce statut protecteur ne joue que lorsque la déficience mentale date de la naissance ou s'est révélée au cours de la petite enfance, alors qu'une protection de la personne devenue incapable ultérieurement s'avérerait aussi nécessaire.

Des problèmes peuvent aussi surgir lorsque les parents divorcent ou se séparent ou vieillissent et/ou perdent leurs facultés mentales et que l'enfant, bien que majeur, est sous statut de minorité prolongée.

Par ailleurs, un statut protégeant la personne mise sous administration provisoire dans l'administration de sa personne n'existe pas, l'administration provisoire étant un statut protégeant les personnes incapables dans la gestion de leurs biens, même si la loi du 3 mai 2003 a donné une portée davantage extra-patrimoniaire à l'administration provisoire: désormais, l'administrateur provisoire apparaît plus qu'un simple protecteur du patrimoine de la personne protégée. Il doit aussi veiller à sa

ook waken over de levenskwaliteit en het welzijn van de beschermde persoon. Het jaarlijks verslag moet een sociaal luik bevatten, die de levensomstandigheden van de beschermde persoon verduidelijken. De voorlopig bewindvoerder moet erover waken dat de te beschermen persoon niet geïsoleerd is en voldoende sociale omkadering geniet. Voorlopig bewindvoerders werken meer en meer met maatschappelijk werkers en moeten hiertoe worden aangemoedigd.

Daarbij komt dat de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt heeft ervoor gezorgd dat de autonomie van de persoon zoveel mogelijk te beschermen wanneer er medische beslissingen moeten worden genomen met betrekking tot zijn persoon.

De functie van de vertrouwenspersoon – link tussen de te beschermen persoon en de bewindvoerder – komt tegemoet aan een werkelijke nood en moet geëvalueerd worden.

Tot slot is er veel burgerlijke wetgeving die geen rekening houdt met de onbekwame persoon of persoon onder statuut van verlengde minderjarigheid of regelt in alle geval niet alle gevolgen in burgerlijke zaken die verbonden zijn aan zijn statuut: bijvoorbeeld, de wet van 18 juli 2006 met betrekking tot de gelijkmatig verdeelde huisvesting of de gedwongen tenuitvoerlegging van beslissingen met betrekking tot de huisvesting van het kind, de wet van 24 april tot hervorming van de adoptie, de wet van 1 juli 2006 houdende wijziging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek met betrekking van de afstamming en de gevolgen ervan...

België heeft in 2007 het VN-Verdrag ondertekend inzake de rechten van personen met een handicap en dient dit na te leven in haar nationale wetgeving.

Op het vlak van de rechtsbescherming erkent artikel 12 van het Verdrag expliciet de rechtspersoonlijkheid van personen met een handicap, dit wil zeggen de handlingsbekwaamheid van deze personen om beslissingen voor zichzelf te nemen en dit op voet van gelijkheid met anderen. Dit artikel stelt de bepalingen voorop die een autonome beslissing aanmoedigen. Artikel 12 preciseert evenwel dat de Staten die Partij zijn passende maatregelen dienen te nemen om personen met een handicap toegang te verschaffen tot de ondersteuning die zij mogelijk behoeven bij de uitoefening van hun handlingsbekwaamheid.

De verschillende beschermingsmaatregelen voor de personen die als onbekwaam doorgaan, dienen dan ook te worden geëvalueerd; overeenkomstig de principes van artikel 12 van het Verdrag van de Verenigde Naties moet er een eenvormig coherent rechtsbeschermingstelsel opgeemaakt worden voor de kwetsbare persoon; de pro-

qualité de vie et à son bien-être. Le rapport annuel doit comporter un volet social, expliquant les conditions de vie de la personne protégée. L'administrateur provisoire doit veiller à ce que la personne à protéger ne soit pas isolée et bénéficie d'un encadrement social suffisant. De plus en plus, les administrateurs provisoires travaillent et doivent être encouragés à travailler avec des travailleurs sociaux.

De plus, la loi du 22 août 2002 sur la protection des droits du patient a veillé à protéger le plus possible l'autonomie de la personne lorsque des décisions médicales relatives à sa personne doivent être prises.

La fonction de personne de confiance – lien entre la personne à protéger et l'administrateur – répond aussi à un réel besoin et doit être évaluée.

Enfin, les législations civiles souvent n'envisagent pas le cas de la personne incapable ou sous statut de mineur prolongé ou en tout cas ne règlent pas toutes les conséquences en matière civile liées à son statut: par exemple, la loi du 18 juillet 2006 en matière d'hébergement égalitaire ou d'exécution forcée des décisions en matière d'hébergement d'enfant, la loi du 24 avril 2003 réformant l'adoption, la loi du 1er juillet 2006 modifiant des dispositions du Code civil relatives à l'établissement de la filiation et aux effets de celle-ci...

En outre, la Belgique a signé en 2007 la Convention des Nations Unies relative aux droits des personnes handicapées, qu'elle se doit de respecter dans sa législation nationale.

En matière de protection juridique, l'article 12 de la Convention reconnaît explicitement la personnalité juridique des personnes handicapées, c'est-à-dire la capacité des personnes à prendre des décisions pour elles-mêmes et ce, dans des conditions d'égalité avec les autres. Cet article met en avant les dispositions favorisant la prise de décision autonome. L'article 12 précise cependant que les États parties doivent prendre les mesures appropriées pour donner aux personnes handicapées accès à l'accompagnement dont elles peuvent avoir besoin pour exercer leur capacité juridique.

Il est dès lors nécessaire d'évaluer les différentes mesures de protection juridique des personnes réputées incapables, et, en accord notamment avec les principes de l'article 12 de la Convention des Nations Unies, d'élaborer un système de protection juridique unifié cohérent de la personne vulnérable, d'harmoniser les procédures

cedures dienen geharmoniseerd te worden en er is een passerelle nodig tussen de statuten om de overgang van één statuut naar een ander te vergemakkelijken naar gelang de evolutie van de toestand van de betrokkene.

9. De procedure van vereffening-verdeling verbeteren

Zowel de burger als de balies en de notarissen klagen over de lange duur van de gerechtelijke procedure van vereffening-verdeling (art 1207 tot 1224 van het Gerechtelijk Wetboek). Zulks heeft grote economische gevolgen en schaadt de sereniteit binnen de familie.

De procedure terzake moet absoluut verbeterd worden, in samenspraak met alle betrokken actoren. Meer in het bijzonder moeten er duidelijke termijnen kunnen worden nageleefd door de partijen, hun advocaten en aangewezen notarissen.

Dit punt verdient bijzondere aandacht in het licht van het arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens van 28 november 2000, dat Frankrijk heeft veroordeeld wegens de traagheid van een vereffening-procedure van een erfenis.

Bovendien passen de hoven en rechtbanken de procedure van vereffening-verdeling niet uniform toe. De regels inzake de verschillende stappen van de procedure hebben zich in ruime mate pretoriaans ontwikkeld. Het verloop van de procedure zal voortaan duidelijk in de wet bepaald worden, met als hoofddoel een versnelling van de procedure in het belang van alle partijen.

10. Intra-familiaal geweld

De vaststellingen met betrekking tot intra-familiaal geweld zijn angstaanjagend.

In België is 1 vrouw op 5 het slachtoffer van echtelijk geweld. Volgens Amnesty kende, in 2005, 1 persoon op 3 binnen zijn onmiddellijke omgeving, één of meerder koppels die te maken hadden met echtelijk geweld.

Dientengevolge zal ik, samen met de deelentiteiten, het nationaal plan tegen het geweld tussen partners bijwerken. Het zal bovendien uitgebreid worden naar alle vormen van geweld tegenover vrouwen (gedwongen huwelijk, eremoorden, genitale verminking). Bovendien, zal ook het ouderengeweld bijzondere aandacht krijgen.

et de prévoir des passerelles entre les statuts pour faciliter le passage d'un statut à l'autre selon l'évolution de l'état de la personne.

9. Améliorer la procédure de liquidation-partage

Tant le citoyen que les barreaux et les notaires se plaignent de la longueur de la procédure judiciaire de liquidation-partage (art. 1207 à 1224 du Code judiciaire). Cette longueur a des conséquences économiques non négligeables et nuit à la sérénité du climat familial.

La procédure doit absolument être améliorée à cet égard, en concertation avec tous les acteurs concernés. En particulier, des termes et délais clairs doivent pouvoir être respectés par les parties, leurs avocats et les notaires désignés.

Ce point mérite une attention particulière au regard de l'arrêt de la Cour européenne des droits de l'homme du 28 novembre 2000, laquelle a condamné la France en raison de la lenteur d'une procédure de liquidation d'une succession.

Par ailleurs, la procédure de liquidation-partage ne fait pas l'objet d'une application uniforme par les Cours et Tribunaux. Les règles concernant les différentes étapes de la procédure se sont largement développées de manière prétorienne. Le déroulement de la procédure sera désormais précisé clairement dans la loi, laquelle aura pour objectif principal d'accélérer la procédure dans l'intérêt de toutes les parties.

10. Violence intra-familiale

Les constats en matière de violence intra-familiale sont terrifiants.

Une femme sur 5 est victime de violences conjugales en Belgique. D'après Amnesty, en 2005, 1 personne sur 3 connaît dans son entourage immédiat, un ou des couples touchés par des faits de violence conjugale.

Dès lors, j'actualiserai en concertation avec les entités fédérées, le plan d'action national contre les violences entre partenaires, qui sera en outre étendu à toutes les formes de violences faites aux femmes (mariages forcés, crimes d'honneur, mutilations génitales). Par ailleurs, la violence à l'égard des personnes âgées fera également l'objet d'une attention particulière.

Daarenboven blijft de regering aandacht hebben voor de problematiek van kindermishandeling en incest. Op dit vlak zullen waar nodig bijkomende acties ondernomen worden.

4. DE DAVO

De familiestructuur is de laatste jaren enorm geëvolueerd en kent meer en meer situaties van alleenstaande ouders. 15,2% is het percentage personen die in België onder de armoededrempel leeft maar het stijgt naar 31,2% bij alleenstaande ouders. Het is niet verrassend als men weet dat heden slechts 3,7% van de alleenstaande ouders een uitkering tot levensonderhoud ontvangt.

In het verleden heeft de wetgever aan deze uitkeringen een specifiek statuut willen geven door ze vatbaar te maken voor beslag ongeacht het inkomen van de schuldena(a)r(en). Daarom denk ik dat het noodzakelijk is de Dienst voor alimentatievorderingen (DAVO) te versterken en het toegankelijker te maken voor een groter aantal gezinnen.

Op dit ogenblik wordt de Davo te weinig gebruikt omwille van de inkomensplafonds die zijn vastgesteld teneinde beroep te mogen doen op de dienst. Aangezien deze grens tamelijk laag ligt, zijn er weinig gezinnen die op deze dienst beroep doen.

Het is bijgevolg onontbeerlijk deze grenzen te verhogen en tevens de DAVO de mogelijkheid te bieden een groter gedeelte van de door de schuldenaar te betalen onderhoudsuitkering terug te vorderen.

Verband houdend met dit dossier aangaande de onderhoudsuitkeringen, dient ook de vaststelling van de voornoemde uitkeringen te worden geobjectiveerd. Deze onderhoudsuitkeringen worden dikwijls slecht begrepen door de onderhoudsplichtige ouder aangezien hij dikwijls niet begrijpt waarom hij niet de bewaring heeft over de kinderen en hij bovendien niet begrijpt waarop de bedragen die hij aan zijn gewezen echtgenoot moet uitkeren, zijn gebaseerd. In die zin is het broodnodig het bedrag van de onderhoudsuitkeringen te objectiveren zodat de onderhoudsplichtige de berekening van die uitkering beter begrijpt en opdat de partijen vooraf het bedrag van die uitkering kunnen inschatten.

De staatssecretaris,

Melchior WATHELET

De plus, le gouvernement apportera une attention particulière au problème du commerce des enfants et à l'inceste. Il examinera la nécessité de nouvelles actions en la matière.

4. LE SECAL OU LE FONDS DE CRÉANCES ALIMENTAIRES

La structure familiale a largement évolué ces dernières années et voit de plus de plus en plus fréquemment perdurer les situations de familles monoparentales. Si le nombre de personnes vivant en dessous du seuil de pauvreté en Belgique est de 15,2% il s'élève à 31,2% chez les parents seuls. Pas étonnant lorsque l'on sait aujourd'hui que seulement 3,7% des familles monoparentales perçoivent une pension alimentaire.

Le législateur, par le passé, a voulu donner à ces pensions alimentaires un statut spécifique en les rendant saisissables quel que soit le revenu du/des débiteur(s). C'est pourquoi je pense qu'il est indispensable de renforcer le service de créances alimentaires (Secal) et de le rendre plus accessible à un plus grand nombre de familles.

Le Secal est, actuellement, trop peu utilisé étant donné les plafonds des revenus fixés en vue de pouvoir faire appel au fonds de créances alimentaires. Ce plafond étant assez faible, peu de familles font appel au service.

Il est dès lors indispensable de remonter ces plafonds tout en permettant également au fonds de récupérer dans une plus grande proportion les pensions alimentaires qui doivent toujours être payées par le débiteur de ces pensions alimentaires.

En lien avec ce dossier concernant les pensions alimentaires, il y a lieu d'objectiver la fixation des pensions alimentaires. En effet, les pensions alimentaires sont souvent mal comprises par le parent débiteur étant donné qu'il ne comprend souvent pas pourquoi il n'a pas la garde des enfants et de plus, il ne comprend pas sur quoi se base les montants qu'il doit payer à son ex conjoint. En ce sens, il est indispensable d'objectiver le montant des pensions alimentaires afin qu'elles soient mieux comprises dans le chef du débiteur et qu'elles puissent être anticipées.

Le secrétaire d'État,

Melchior WATHELET